

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ

Οι εκδόσεις
του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

ΑΘΗΝΑ 2012

Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας
Μέγαρο Διομήδη
3ης Σεπτεμβρίου 146, 112 51 Αθήνα
Τηλ.: 210 8807804
Fax: 210 8807787
E-mail: ha-nbg@ethnodata.gr
www.nbg.gr/hanbg

Κεντρική διάθεση των εκδόσεων από τα βιβλιοπωλεία του Μορφωτικού Ιδρύ-
ματος Εθνικής Τραπέζης (MIET):

ΑΘΗΝΑ

• Περσμαζόγλου 5 (Στοά του Βιβλίου), 105 64
Τηλ.: 210 3215606, fax: 210 3214052

• Αμερικής 13, 106 72
Τηλ.: 210 3614143, fax: 210 3614163
E-mail: bookstore-amerikis@miet.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

• Βασιλίσσης Όλγας 108, 546 43
Τηλ.: 2310 295171, fax: 2310 295276
E-mail: mietthe2@otenet.gr

• Τσιμισκή 11, 546 24
Τηλ.: 2310 288036, fax: 2310 226460
E-mail: bookstore-thessaloniki@miet.gr

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς
Συγγραφή κειμένων: Φωτεινή Κορδού, Μαρία Λεμπέση, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός
Διορθώσεις: Φωτεινή Κορδού, Στέφανος Στεφάνου
Ηλεκτρονική επεξεργασία εικόνων αρχείου: Αριστείδης Ξένος
Ηλεκτρονική επεξεργασία έκδοσης, αναπαραγωγές, εκτύπωση: Σταύρος Μπελεσάκος

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΧΡΟΝΙΚΟ

Οι εκδόσεις του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας (ΙΑ/ΕΤΕ) ξεκίνησαν το 1980 ως φυσική κατάληξη των ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία οργάνωσε και πραγματοποίησε το ΙΑ/ΕΤΕ. Αφετηρία των ερευνητικών του προγραμμάτων αποτέλεσε η επιθυμία της τότε Διοίκησης της Τράπεζας να αξιοποιηθεί το πλούσιο αρχειακό υλικό, το οποίο απόκειται στο ΙΑ/ΕΤΕ, για τη συγγραφή της ιστορίας της Τράπεζας, αλλά και ευρύτερα της ελληνικής οικονομίας κατά τον 19ο αιώνα και τις αρχές του 20ού με βάση πρωτογενές υλικό.

Συστάθηκε Επιτροπή Ιστορίας, υπό τον αείμνηστο υποδιοικητή Παναγιώτη Π. Τζαννετάκη, η οποία, με εισηγήσεις του διευθυντή επισημονικού προγράμματος και ιστορικού Σπύρου Ασδραχά, κατέστρωσε τον πρώτο κύκλο επισημονικών ερευνών που ανατέθηκαν σε εξωτερικούς συνεργάτες. Οι έρευνες αυτές κατέληξαν στη δημοσίευση 20 μονογραφιών οι οποίες εκδόθηκαν από το Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπέζης (ΜΙΕΤ) σε μια σειρά που πήρε τον γενικό τίτλο «Μελέτες οικονομικής ιστορίας». Το ερευνητικό αυτό πρόγραμμα, το οποίο διήρκεσε πάνω από μία δεκαετία, στηρίχθηκε σε ένα πρωτογενές επεξεργασμένο υλικό το οποίο επίσης αξιοποιήθηκε εκδοτικά, ώστε να μην είναι αναγκαίο οι μελλοντικοί ερευνητές να επανασυλλέξουν, επεξεργαστούν ή παρουσιάσουν τις ίδιες πηγές, και κυρίως τα στατιστικά δεδομένα. Το υλικό αυτό δημοσιεύτηκε πάλι από το ΜΙΕΤ σε δύο ενότητες που φέρουν τους γενικούς τίτλους «Πηγές οικονομικής ιστορίας» (5 τίτλοι) και «Επεξεργασμένα στοιχεία οικονομικής ιστορίας» (6 τίτλοι).

Η υπερδεκαετής αυτή προσπάθεια συνδυάστηκε με ένα τακτικό σεμινάριο, που ονομάστηκε *Συναντήσεις Ερευνητών του Ιστορικού Αρχείου*, στο οποίο οι ερευνητές παρουσίαζαν, στην αρχή της ερευνητι-

κής τους περιόδου, τις υποθέσεις εργασίας τους, το ερευνητικό τους πλάνο και τις πηγές τους, και προς το τέλος, πριν προχωρήσουν στην τελική συγγραφή, τα συμπεράσματα της μελέτης τους. Πραγματοποιήθηκαν 112 συναντήσεις σε όλη την περίοδο που διήρκεσε ο πρώτος ερευνητικός κύκλος, τις οποίες παρακολούθησαν 436 επιστήμονες με μέσο όρο προσέλευσης γύρω στα 35 άτομα ανά συνάντηση. Οι συναντήσεις αυτές των ερευνητών του Ιστορικού Αρχείου ΕΤΕ αποτέλεσαν για τη δεκαετία του '80 πρωτότυπο επιστημονικό θεσμό, ο οποίος συντέλεσε αποφασιστικά στην ενσωμάτωση του γνωστικού αντικειμένου της οικονομικής ιστορίας στα ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα. Αποτέλεσε παράλληλα φυτώριο για νέους επιστήμονες, οι οποίοι, στην αμέσως επόμενη περίοδο, στελέχωσαν αρκετές από τις έδρες των ελληνικών πανεπιστημίων.

Η εμπειρία του πρώτου αυτού ερευνητικού κύκλου φώτισε μια αδυναμία των πηγών στον τομέα της οικονομικής ιστορίας: την *έλλειψη οικονομικών σειρών* για την προ του 1912 περίοδο. Η έλλειψη αυτή είχε ως συνέπεια όλοι οι ερευνητές που ασχολούνταν κυρίως με τον 19ο αιώνα να υποχρεώνονται, παράλληλα με την επεξεργασία του θέματος που τους απασχολούσε, να αναζητούν ο καθένας για λογαριασμό του στοιχεία των οικονομικών αυτών σειρών, δαπανώντας πολύ χρόνο και κόπο, με άνισα πολλές φορές αποτελέσματα. Για το λόγο αυτό σχεδιάστηκε, με διευθυντή Ερευνητικού Προγράμματος τον καθηγητή Γιώργο Β. Δερτιλή, δεύτερο ερευνητικό πρόγραμμα, το οποίο πήρε την ονομασία «Πηγές οικονομικής ιστορίας της νεότερης Ελλάδας. Ποσοτικά στοιχεία και στατιστικές σειρές, 1830-1939» και περιλάμβανε έξι επιμέρους έρευνες:

1. Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, 1830-1939
2. Τιμές και τιμαριθμικοί δείκτες, 1830-1939
3. Δημόσιες δαπάνες (καταναλωτικές, μεταβιβαστικές, επενδυτικές), 1830-1939
4. Δημόσια έσοδα, 1830-1939
5. Δημόσιο χρέος (εσωτερικό και εξωτερικό), 1830-1939
6. Τραπεζικό και νομισματικό σύστημα, 1830-1939

Η διεξαγωγή των ερευνών αυτών και η συγγραφή των αντίστοιχων μελετών ανατέθηκαν σε ερευνητικές ομάδες ύστερα από δημόσια προκήρυ-

ξη που έγινε τον Οκτώβριο του 1995. Από τις έρευνες αυτές κυκλοφορούν ήδη οι εξής:

- *Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, 1830-1939*
- *Τα δημόσια έσοδα του ελληνικού κράτους, 1833-1939*

Με εφόδια πλέον τη σειρά των «Μελετών οικονομικής ιστορίας» και τις μελέτες υποδομής είχαν πλέον ωριμάσει οι συνθήκες για την πραγμάτωση του τρίτου εκδοτικού προγράμματος, τη συγγραφή συνθετικών εργασιών. Έτσι το 1999 ανατέθηκαν δύο συνθετικά έργα:

- *Η ιστορία του ελληνικού κράτους, 1830-1920*, που κυκλοφόρησε το 2004 εκτός εμπορίου και η οποία από τον Απρίλιο του 2005 κυκλοφορεί σε έκδοση από τον εκδοτικό οίκο Εστία.
- *Η ιστορία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1841-2000*, που έχει προγραμματιστεί να κυκλοφορήσει σε τρεις τόμους. Οι δύο, που καλύπτουν την περίοδο 1914-1940 και 1940-2000, κυκλοφορούν ήδη.

Στο τέλος της δεκαετίας του 1990 η Τράπεζα αποδέχτηκε την προσφορά κατά χρήση μιας από τις μεγαλύτερες συλλογές ελληνικού χαρτονομίσματος ιδιοκτησίας του Κοινωφελούς Ιδρύματος Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ). Το γεγονός αυτό αποτέλεσε την αφορμή για τη συγγραφή του έργου *Το ελληνικό χαρτονόμισμα. Μια διαδρομή, 1822-2002*, το οποίο κυκλοφόρησε το 2005.

Στις εκδόσεις του Ιστορικού Αρχείου ΕΤΕ συγκαταλέγονται ακόμη η αναστατική έκδοση του έργου του Ιωάννη Βαλαωρίτη *Ιστορία της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, 1842-1902*, το *Γενικό ευρετήριο* και η σειρά «Αναλυτικά ευρετήρια» του ΙΑ/ΕΤΕ.

Το 2005 το Ιστορικό Αρχείο εγκαινίασε εκπαιδευτικά προγράμματα απευθυνόμενα σε μαθητές όλων των τάξεων της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Για την υποστήριξη αυτών έχουν εκδοθεί μέχρι σήμερα τρία εκπαιδευτικά εργαλεία:

- *Ανακαλύπτοντας την ιστορία μέσα από τις πηγές... με αφορμή ένα μνημείο και ένα χαρτονόμισμα*
- *Αρχεία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης*
- *Χαμένος στο Αρχείο (κόμικ)*

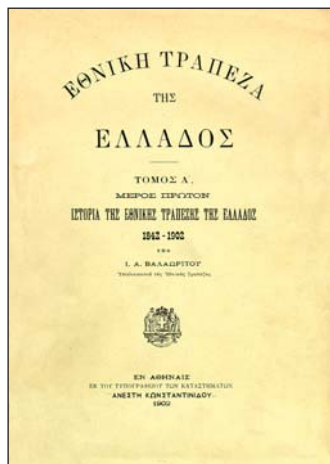
Το 2010 το Ιστορικό Αρχείο εγκαινίασε την έκδοση ιστορικών μονογραφιών που αναφέρονται σε πρόσωπα, λειτουργίες και ιστορικές στιγμές με ιδιαίτερη σημασία για την Τράπεζα καθώς και σε εργασίες που εισήγαγαν καινοτόμες πρακτικές στην ελληνική κοινωνία.

Τέλος, με την ευκαιρία επετειακών εκδηλώσεων και άλλων συναφών με τις δραστηριότητες της Τράπεζας γεγονότων, το ΙΑ/ΕΤΕ έχει δημοσιεύσει μέχρι σήμερα επτά λευκώματα και δύο ιστορικά χρονολόγια για να σηματοδοτήσει τα γεγονότα αυτά. Οι συγκεκριμένες εκδόσεις είναι προσιτές στους ενδιαφερομένους και σε ηλεκτρονική μορφή μέσα από την ιστοσελίδα του ΙΑ/ΕΤΕ.

Γεράσιμος Νοταράς

Αθήνα, Μάρτιος 2012

ΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ Α. ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ

Ιστορία της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος, 1842-1902

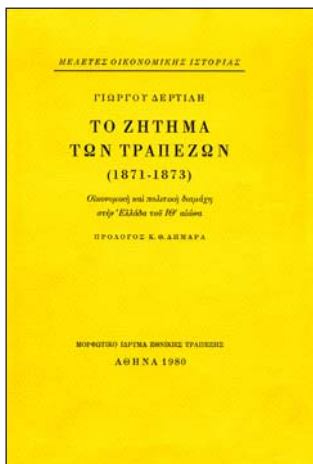
Αναστατική έκδοση με πρόλογο Π. Π. Τζανετάκη
Αθήνα ²1980, ³1988, σσ. xx + ζ' + 352 + η' + xxi-xxxvi
(20x28 εκ.), 4 πίνακες και 5 διαγράμματα

Φωτομηχανική ανατύπωση του σημαντικού, και πρωτοπόρου για την εποχή του, έργου του Ιωάννη Α. Βαλαωρίτη, υποδιοικητή και κατόπιν διοικητή της Εθνικής Τράπεζας, που τυπώθηκε το 1902 με αφορμή τον εορτασμό της εξηκονταετηρίδας της ΕΤΕ.

Ο Ιωάννης Α. Βαλαωρίτης (1855-1914), οικονομολόγος και κοινωνικός παράγοντας, διετέλεσε υποδιοικητής (1895-1911) και διοικητής (1911-1914) της Εθνικής Τράπεζας.

ΜΕΛΕΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ Β. ΔΕΡΤΙΛΗΣ

Το ζήτημα των τραπεζών, 1871-1873

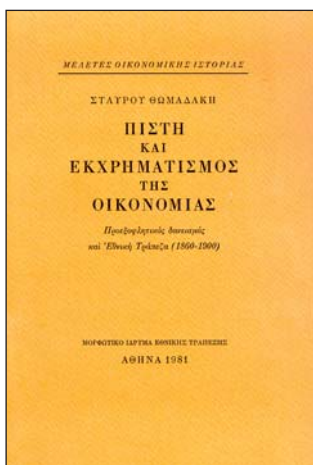
Οικονομική και πολιτική διαμάχη στην Ελλάδα του 19' αιώνα

Πρόλογος Κ. Θ. Δημαρά

Αθήνα 1980, ²1989, σσ. κα' + 356 (14x21 εκ.), 37 εικόνες

Το βιβλίο πραγματεύεται την πρώτη σημαντική επένδυση κεφαλαιούχων της διασποράς στην Ελλάδα, την ίδρυση της Γενικής Πιστωτικής Τράπεζας (1871), τους ανταγωνισμούς και τις σχέσεις τους με την Εθνική Τράπεζα, καθώς και τους θεσμούς, τα πολιτικά γεγονό-

τα, τις οικονομικές μεταβολές, τις ιδέες και τις νοοτροπίες της περιόδου 1864-1897.

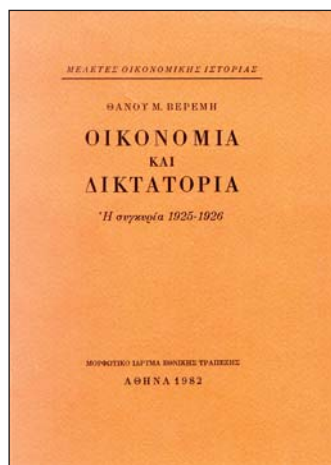
ΣΤΑΥΡΟΣ ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ

Πίστη και εκχρηματισμός της οικονομίας.

Προεξοφλητικός δανεισμός και Εθνική Τράπεζα, 1860-1900

Αθήνα 1981, σσ. 376 (14x21 εκ.), 22 εικόνες

Αντικείμενο της μελέτης είναι η διερεύνηση των σχέσεων Εθνικής Τράπεζας και ιδιωτικού τομέα μέσα από την άσκηση του προεξοφλητικού δανεισμού κατά την περίοδο 1860-1900, όταν με επίκεντρο την ΕΤΕ, που λειτουργεί από το 1842 ως εκδοτική και εμπορική τράπεζα, αναπτύσσεται ραγδαία στην Ελλάδα η πιστωτική δραστηριότητα.

ΘΑΝΟΣ Μ. ΒΕΡΕΜΗΣ

*Οικονομία και δικτατορία
Η συγκυρία 1925-1926*

Αθήνα 1982, σσ. 211 (14x21 εκ.), 32 εικόνες

Αντικείμενο της μελέτης αποτελεί η ελληνική οικονομία στο βραχύ διάστημα της δικτατορίας του Παγκάλου. Η πολιτική της συγκεκριμένης δικτατορίας καθορίστηκε από τις ισχύουσες οικονομικές δομές, όπου ο κρατικός παρεμβατισμός δεν επιδίωξε τη δημιουργία προϋποθέσεων για τη συσσώρευση κεφαλαίων, αλλά περιορίστηκε στην ενίσχυση του

ιδιωτικού τομέα κυρίως με νομισματικά μέσα.

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

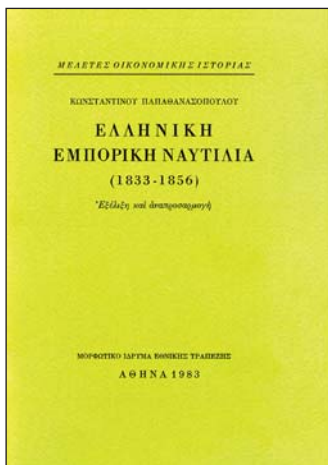
Οι ελληνικοί σιδηρόδρομοι, 1882-1910

Γεωπολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις

Αθήνα 1982, ²1990, σσ. 256 (14x21 εκ.), 26 εικόνες
ISBN 960-250-020-4

Στο βιβλίο αναλύονται η προϊστορία της σιδηροδρομικής ιδέας στη χώρα μας, το διεθνές περιβάλλον, οι γεωπολιτικές και οικονομικές αντιλήψεις της εποχής σχετικά με τη μορφή που έπρεπε να λάβει το σιδηροδρομικό δίκτυο, η υλοποίηση και εξέλιξη της επέν-

δυσης, ο τρόπος χρηματοδότησης και η συμπεριφορά των συμμετεχόντων φορέων: ελληνικού κράτους, Εθνικής Τράπεζας, ομογενών και ξένων κεφαλαιούχων.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ
Ελληνική εμπορική ναυτιλία, 1833-1856
Εξέλιξη και αναπροσαρμογή

Αθήνα 1983, ²2001, σσ. 472 (14x21 εκ.), 32 εικόνες
 ISBN 960-250-212-6

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει τις επιτυχημένες ή αποτυχημένες προσπάθειες δημιουργίας ελληνικών ατμοπλοϊκών επιχειρήσεων, με φορείς Έλληνες ιδιώτες, την Εθνική Τράπεζα ή το συνασπισμό ιδιωτών και Εθνικής, και με την άμεση συμμετοχή του ελληνικού κράτους, από την ίδρυσή του ακόμα,

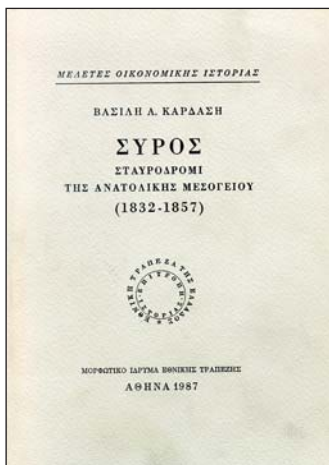
τόσο σε νομικό όσο και σε πολιτικό επίπεδο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ
Η τραπεζική χρηματοδότηση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, 1844-1869

Αθήνα 1985, σσ. 256 (14x21 εκ.)

Αντικείμενο του βιβλίου είναι η σχέση του εσωτερικού δημόσιου δανεισμού με το εγχώριο πιστωτικό σύστημα, την Εθνική Τράπεζα, κατά την περίοδο 1844-1869 και, συνακόλουθα, η επίπτωση της σχέσης αυτής στην πολιτική της ΕΤΕ έναντι του ιδιωτικού τομέα.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΔΑΣΗΣ

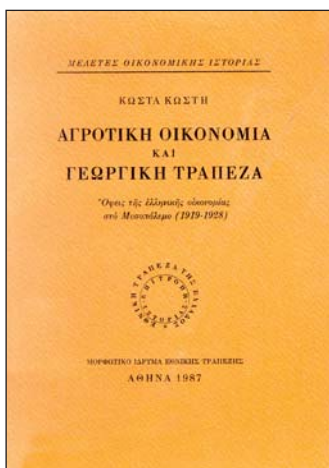
Σύρος

Σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου, 1832-1857

Αθήνα 1987, ²1999, σσ. 476 (14x21 εκ.), 12 εικόνες
ISBN 960-250-165-0

Κατά την οθωνική περίοδο βάση της ανάπτυξης που ελληνικού εμπορικού ναυτικού υπήρξε το διαμετακομιστικό εμπόριο, που με έδρα τη Σύρο γνώρισε σημαντική πρόοδο στο νεοσύστατο κράτος ως το τέλος του Κριμαϊκού πολέμου. Η Ελλάδα, και ειδικά η Σύρος,

αποτελέσσε την πύλη διείσδυσης των βιομηχανικών προϊόντων της Δυτικής Ευρώπης στην τεράστια αγορά της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας.

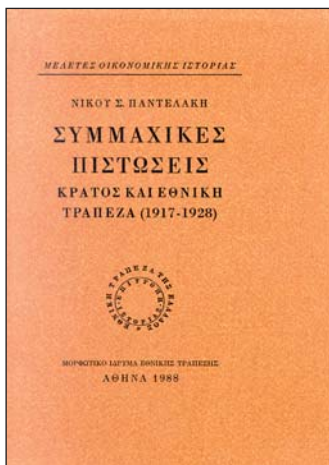

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ

*Αγροτική οικονομία και Γεωργική Τράπεζα
Όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο, 1919-1928*

Αθήνα 1987, σσ. 415 (14x21 εκ.)

Στην παρούσα εργασία εξετάζονται οι μηχανισμοί που διέπουν την αγροτική οικονομία της χώρας τα πρώτα δέκα χρόνια του Μεσοπολέμου, η διείσδυση της τραπεζικής πίστης και η κρατική παρέμβαση στον γεωργικό τομέα. Επίσης η ανολοκλήρωτη προσπάθεια της οικουμενικής κυβέρνησης Α. Παπαναστασίου να συσταθεί, το 1927, η Γεωργική Τράπεζα, ένα εξειδικευμένο στην αγροτική πίστη κρατικό τραπεζικό ίδρυμα.

ΝΙΚΟΣ Σ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ

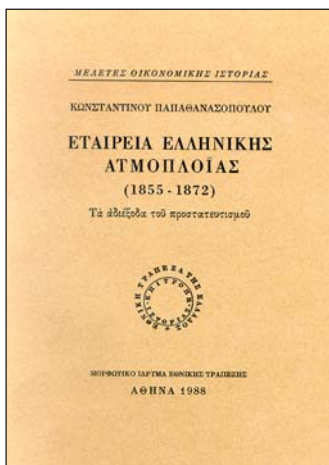
Συμμαχικές πιστώσεις

Κράτος και Εθνική Τράπεζα, 1917-1928

Αθήνα 1988, σσ. 504 (14x21 εκ.), 14 εικόνες

Η Ελλάδα, μετά την είσοδό της στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο στο πλευρό των Συμμάχων, αναγκάστηκε να προσφύγει στον εξωτερικό δανεισμό για να καλύψει τις τεράστιες πολεμικές δαπάνες της. Στη μελέτη εξετάζονται τα πολεμικά δάνεια που χορήγησαν η Μεγάλη Βρετανία, η Γαλλία και οι Ηνωμένες Πολιτείες το 1917-1922 καθώς και οι δια-

πραγματεύσεις της περιόδου 1923-1928 για το διακανονισμό του πολεμικού χρέους.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

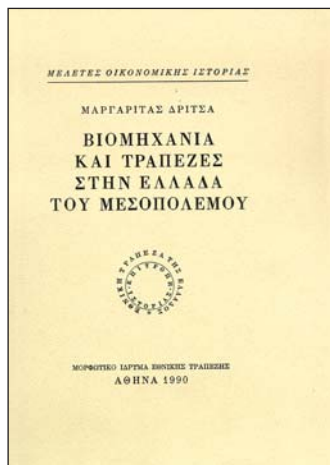
Εταιρεία Ελληνικής Ατμοπλοΐας, 1855-1872

Τα αδιέξοδα του προστατευτισμού

Αθήνα 1988, σσ. 280 (14x21 εκ.), 8 εικόνες

Η μελέτη αναφέρεται σε μια σημαντική επιχείρηση της εμπορικής μας ναυτιλίας, στην Εταιρεία Ελληνικής Ατμοπλοΐας (1857-1892), την πρώτη ανώνυμη ατμοπλοϊκή εταιρεία της Σύρου. Αρχίζει με τις διαδικασίες που οδήγησαν στην ίδρυσή της και σταματά τρία χρόνια μετά τη λήξη του δωδεκαετούς προνομίου (1869), που είχε παραχωρηθεί

από την κυβέρνηση κατά τη σύσταση της εταιρείας.

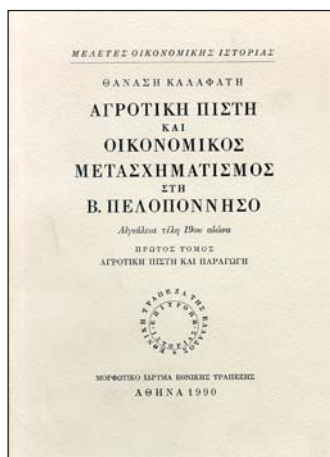

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ ΔΡΙΤΣΑ

Βιομηχανία και τράπεζες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου

Αθήνα 1990, σσ. 600 (14x21 εκ.), 23 α/μ και 21 έγχρωμες εικόνες

Η ελληνική βιομηχανία, παρά την πρόοδο που σημειώνει κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου, δεν θα κατορθώσει, κυρίως λόγω της αναποτελεσματικής κατανομής των πόρων και των κεφαλαίων, να ανταποκριθεί στις καινούριες προκλήσεις που έθεταν τόσο η διεθνής όσο και η εσωτερική συγκυρία.

ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΛΑΦΑΤΗΣ

Αγροτική πίστη και οικονομικός μετασχηματισμός στη Β. Πελοπόννησο.

Αιγιάλεια τέλη 19ου αιώνα

Τόμος Α', *Αγροτική πίστη και παραγωγή*

Αθήνα 1990, σσ. 512 (14x21 εκ.), 16 εικόνες

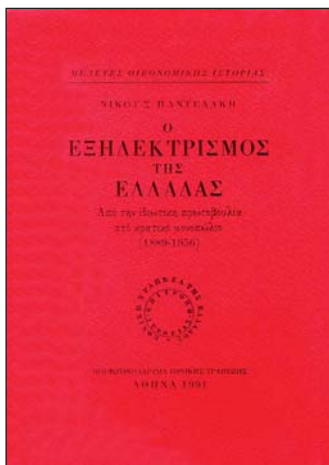
Τόμος Β', *Χαρακτηριστικά του αναπτυξιακού μετασχηματισμού*

Αθήνα 1991, σσ. 452 (14x21 εκ.), 17 εικόνες

Τόμος Γ', *Πιστωτικό σύστημα, οικονομία και κοινωνία*

Αθήνα 1992, σσ. 394 (14x21 εκ.)

Εξετάζεται ο αγροτικός μετασχηματισμός της Βόρειας Πελοποννήσου κατά την τριακονταετία 1860-1890 με την επέκταση της σταφιδοκαλλιέργειας, κάνοντας αναφορά και στην ευρύτερη περίοδο 1830-1900.

ΝΙΚΟΣ Σ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ

Ο εξηλεκτρισμός της Ελλάδας

Από την ιδιωτική πρωτοβουλία στο κρατικό μονοπώλιο, 1889-1956

Αθήνα 1991, σσ. 558 (14x21 εκ.), 14 εικόνες

Στη μελέτη αυτή διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο αναπτύχθηκε στην Ελλάδα η ηλεκτρική ενέργεια από τα τέλη του περασμένου αιώνα, όταν πρωτοεμφανίστηκε, μέχρι τη δημιουργία του κρατικού μονοπωλίου της Δημόσιας Επιχείρησης Ηλεκτρισμού (ΔΕΗ).

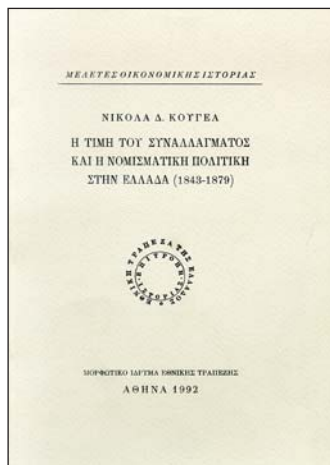
ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ

Η κίνηση των τιμών του σταριού στην Ελλάδα
Εξωτερικό εμπόριο και κρατική παρέμβαση, 1860-1912

Αθήνα 1991, σσ. 166 (14x21 εκ.)

Τον 19ο αιώνα το σάρι ήταν κύριο προϊόν της αγροτικής παραγωγής, συστατικό στοιχείο της αυτοκατανάλωσης και διεθνές εμπόρευμα στρατηγικής σημασίας, στο κέντρο της προσοχής του κοινού, των εμπόρων και του κράτους. Η μελέτη εξετάζει τη διαμόρφωση της τιμής του σταριού στον Πειραιά στη δια-

χρονία 1860-1912, σε συνάρτηση με την προέλευσή του, την κρατική παρέμβαση και τις συναλλαγματικές διακυμάνσεις.

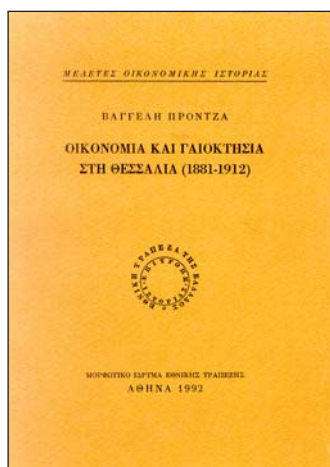

ΝΙΚΟΛΑΑΣ Δ. ΚΟΥΡΕΑΣ

Η τιμή του συναλλάγματος και η νομισματική πολιτική στην Ελλάδα, 1843-1879

Αθήνα 1992, σσ. 410 (14x21 εκ.)

Στο βιβλίο διερευνάται η εξέλιξη της τιμής του συναλλάγματος και η νομισματική πολιτική που ασκήθηκε στη χώρα την περίοδο 1843-1879, όταν το τραπεζογραφμάτιο της Εθνικής Τράπεζας αναδεικνύεται σταδιακά σε κύριο μέσο διενέργειας συναλλαγών, διατηρώντας παράλληλα, μέχρι το 1877 και με δύο σύντομες διακοπές, τη μετατρεψιμότητά του σε μεταλλικό.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΡΟΝΤΖΑΣ

Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία, 1881-1912

Αθήνα 1992, σσ. 529 (14x21 εκ.), 66 πίνακες

Από την εποχή της ενσωμάτωσής της στον εθνικό κορμό, η Θεσσαλία, μια μεσογειακή πεδιάδα της Βαλκανικής χερσονήσου, δραματίζει σημαντικό ρόλο στην παραγωγή και την κοινωνική οργάνωση της αγροτικής κοινωνίας. Στη μελέτη εξετάζεται αυτός ο ρόλος της, ενταγμένος στους αργόσυρτους μηχανισμούς της Ανατολικής Μεσογείου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ε. ΠΕΤΡΑΚΗΣ

με τη συνεργασία του Χ. Πανώριου

Τα σημεία καμπής στη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας, 1840-1913

Αθήνα 1992, σσ. 236 (14x21 εκ.)

Θέμα της έρευνας αυτής είναι ο εντοπισμός των σημείων καμπής στη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο που οριοθετείται από το 1840, έτος από το οποίο αρχίζουν αρκετές διαθέσιμες χρονολογικές σειρές, και το 1913, δηλαδή το έτος πριν από την εμπλοκή της Ελλάδας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

ΣΤΑΘΗΣ Ν. ΤΣΟΤΣΟΡΟΣ

Η συγκρότηση του βιομηχανικού κεφαλαίου στην Ελλάδα, 1898-1939

Τόμος Α΄, *Η αργόσυρτη εκβιομηχάνιση*

Αθήνα 1993, 2001, σσ. 308 (14x21 εκ.)

ISBN 960-250-215-0

Τόμος Β΄, *Οι ανώνυμες εταιρείες*

Αθήνα 1994, σσ. 370 (14x21 εκ.)

ISBN 960-250-216-9

ISBN set 960-250-214-2

Η συγκέντρωση τόσο των ιδίων όσο και των πιστωτικών κεφαλαίων σε περιορισμένο αριθμό ανώνυμων εταιρειών αναδείχθηκε βασικό στοιχείο στη διαδικασία συγκρότησης του βιομηχανικού κεφαλαίου στην Ελλάδα από τα τέλη του 19ου αιώνα έως τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Η μελέτη εξετάζει την ανάδειξη μιας μικρής ομάδας «διαχειριστών» των επιχειρήσεων σε σημαντικό οικονομικοκοινωνικό παράγοντα με ρυθμιστικό ρόλο στην αναπτυξιακή διαδικασία.

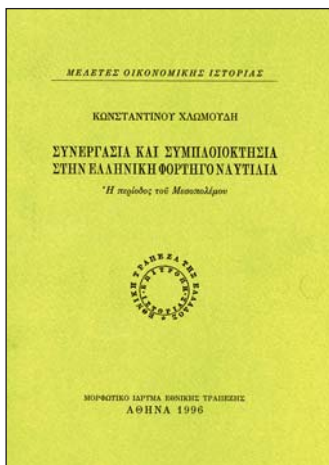
ΑΜΑΛΙΑ ΧΙΩΤΑΚΗ

*Η συμπεριφορά του τραπεζικού κεφαλαίου σε μια αγροτική κοινωνία, τέλη του 19ου αιώνα
Η περίπτωση της Τράπεζας Ηπειροθεσσαλίας στην Άρτα*

Αθήνα 1994, σσ. 509 (14x21 εκ.), 6 χάρτες

Κύριο αντικείμενο της παρούσας μελέτης είναι η μικρή αγροτική κοινωνία της Άρτας σε μια κατεξοχήν μεταβατική περίοδο της ιστορίας της (1881-1912). Με βαθιά αποτυπωμένο το οθωμανικό παρελθόν στις αγροτικές της δομές, προσπαθεί να λειτουργήσει

μέσα στο νέο θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδας, το οποίο επικυρώνει συμβολικά η εμφάνιση του τραπεζικού κεφαλαίου στην περιοχή με τη λειτουργία του καταστήματος της Προνομιούχου Τράπεζας Ηπειροθεσσαλίας.

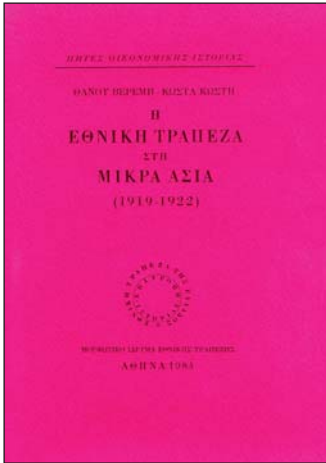
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΙΛΟΜΟΥΔΗΣ

*Συνεργασία και συμπλοιοκτησία στην ελληνική φορτηγό ναυτιλία
Η περίοδος του Μεσοπολέμου*

Αθήνα 1996, σσ. 279 (14x21 εκ.), 51 πίνακες

Στο βιβλίο εξετάζεται η εξέλιξη των ναυτιλιακών επιχειρήσεων στη χώρα μας κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου. Η αρχικά οικογενειακή εκμετάλλευση μετεξελίχθηκε σε συμπλοιοκτησία με τη συμμετοχή άλλων συγγενών, συγχωριανών κτλ., ενώ το γενικό οικονομικό πλαίσιο και οι ανάγκες του διε-

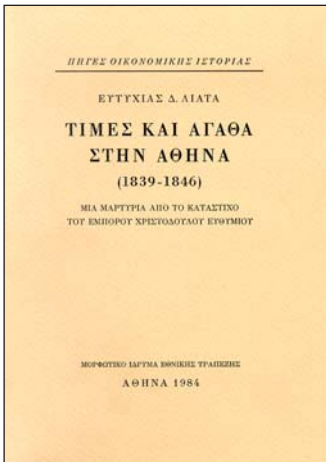
θνούς εμπορίου αποτέλεσαν τον αποδιορθρωτικό παράγοντα για τη μικρή πλοιοκτησία.

ΘΑΝΟΣ ΒΕΡΕΜΗΣ - ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ
*Η Εθνική Τράπεζα στη Μικρά Ασία,
1919-1922*

Αθήνα 1984, σσ. 333 (14x21 εκ.), 76 εικόνες

Στο έργο τεκμηριώνεται η σύντομη αλλά πολυκύμαντη ζωή του υποκαταστήματος της Εθνικής Τράπεζας στη Σμύρνη, το οποίο αποτελεί την κατακλείδα στο κεφάλαιο της μακρόχρονης οικονομικής ιστορίας του ελληνικού στοιχείου και των σχέσεών του με τους Τούρκους στη Μικρά Ασία.

ΕΥΤΥΧΙΑ Δ. ΛΙΑΤΑ
Τιμές και αγαθά στην Αθήνα, 1839-1846
Μια μαρτυρία από το κατάστιχο του εμπόρου
Χριστόδουλου Ευθυμίου

Αθήνα 1984, σσ. 509 (14x21 εκ.), 4 εικόνες

Το βιβλίο αυτό προσφέρει ένα παράδειγμα οικιακών δαπανών ενός αστού στην ελληνική πρωτεύουσα στα μέσα του 19ου αιώνα. Πηγή του αποτελεί το κατάστιχο του γνωστού εμπόρου Χριστόδουλου Ευθυμίου, όπου ο συντάκτης του έχει καταχωρίσει, ανάμεσα στα άλλα, τα σπιτικά του έξοδα από τον

Νοέμβριο του 1839 ως τον Ιούλιο του 1846.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΖΑΝΙΑΣ

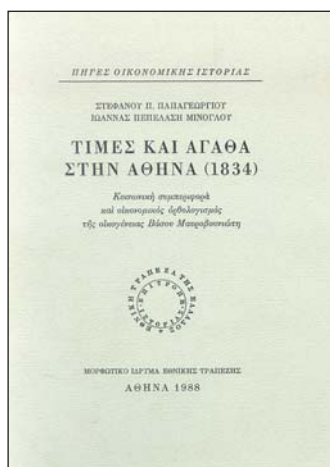
Μισθοί και εισοδήματα στην Ελλάδα, 1842-1923

Το παράδειγμα των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας

Αθήνα 1985, σσ. 328 (14x21 εκ.), 24 εικόνες

Στη μελέτη αναλύονται οι μηχανισμοί διαμέσου των οποίων διαμορφώθηκαν τα νέα κοινωνικά στρώματα των μισθωτών, που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διάρθρωση του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού τον 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα. Η ΕΤΕ, χάρη

στις καινούριες σχέσεις εργασίας που καθόρισε για τους υπαλλήλους της, θα εξασφαλίσει τόσο την αποτελεσματική λειτουργία του τραπεζικού κεφαλαίου όσο και τη δική της κοινωνική ενσωμάτωση.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Π. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ -

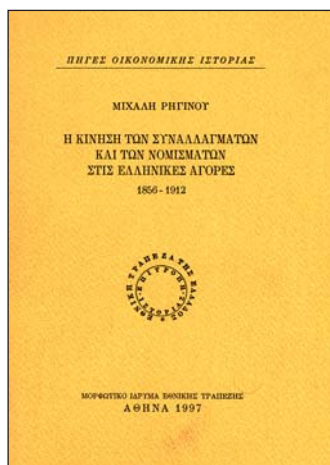
ΙΩΑΝΝΑ ΠΕΠΕΛΑΣΗ-ΜΙΝΟΓΛΟΥ

Τιμές και αγαθά στην Αθήνα, 1834

Κοινωνική συμπεριφορά και οικονομικός ορθολογισμός της οικογένειας Βάσση Μαυροβουνιώτη

Αθήνα 1988, σσ. 232 (14x21 εκ.), 8 εικόνες

Στο βιβλίο εξετάζεται η κοινωνική και οικονομική συμπεριφορά της οικογένειας του οπλαρχηγού της Ελληνικής Επανάστασης και μετέπειτα στρατιωτικού στελέχους Β. Μαυροβουνιώτη στα πρώτα οθωνικά χρόνια μέσα από συγκεκριμένη οικογενειακή μαρτυρία.

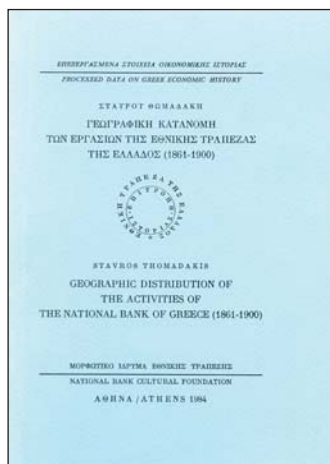
ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΡΗΓΙΝΟΣ

Η κίνηση των συναλλαγμάτων και των νομισμάτων στις ελληνικές αγορές, 1856-1912

Αθήνα 1997, σσ. 494 (14x21 εκ.)

Η μελέτη παρουσιάζει επεξεργασμένες χρονολογικές σειρές, με τις οποίες ο αναγνώστης μπορεί να παρακολουθήσει τις τιμές των κυριότερων συναλλαγμάτων και νομισμάτων που κυκλοφορούσαν στις ελληνικές αγορές, από τα μέσα του 19ου ως τις αρχές του 20ού αιώνα.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ

*Γεωγραφική κατανομή των εργασιών της
Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1861-1900*
*Geographic Distribution of the Activities of the
National Bank of Greece, 1861-1900*

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / αγγλικά)
Αθήνα 1984, σσ. 64 (14x21 εκ.)

Η εργασία αυτή παρουσιάζει τα στοιχεία της δραστηριότητας της ΕΤΕ κατά υποκατάστημα και κατά τύπο τραπεζικής εργασίας (προεξοφλήσεις εμπορικών γραμματίων, χορηγήσεις ανοικτού λογαριασμού, δάνεια επί υποθήκη ή επ' ενεχύρω, δημοτικά δάνεια, έξοδα διαχείρισεως, άτοκες καταθέσεις).

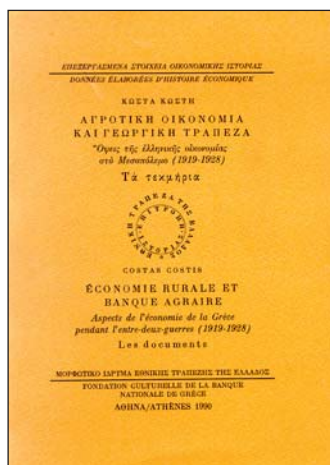
ΣΤΑΥΡΟΣ ΘΩΜΑΔΑΚΗΣ

*Δείγμα συναλλαγματικών προεξοφλημένων
από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος,
1859-1888*

*Sample of Commercial Bills Discounted by the
National Bank of Greece, 1859-1888*

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / αγγλικά)
Αθήνα 1984, σσ. 80 (14x21 εκ.)

Πρόκειται για μεγάλο δείγμα από τις προεξοφλητικές εργασίες της Εθνικής Τράπεζας στην περιοχή της Αθήνας και του Πειραιά. Η δειγματοληψία, που καλύπτει την περίοδο 1859-1888, έγινε για τα έτη 1859, 1861, 1869, 1870, 1877, 1878, 1886 και 1888 και αφορά: μήνα προεξόφλησης, αριθμό ονομάτων στη συναλλαγματική, διάρκεια γραμματίου και προεξόφλησης, ποσό οφειλής.

ΚΩΣΤΑΣ ΚΩΣΤΗΣ

*Αγροτική οικονομία και Γεωργική Τράπεζα
Όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο,
1919-1928. Τα τεκμήρια*

Économie rurale et Banque Agraire

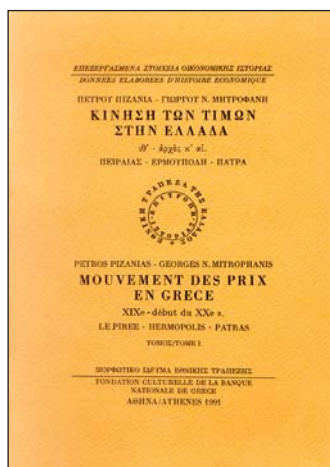
*Aspects de l'économie de la Grèce pendant l'entre-
deux-guerres, 1919-1928. Les documents*

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / γαλλικά)

Αθήνα 1990, σσ. 196 (14x21 εκ.)

Πρόκειται για το τεκμηριωτικό σώμα της δημοσιευμένης, στη σειρά «Μελέτες οικονομικής ιστορίας», εργασίας του Κ. Κωστή

Αγροτική οικονομία και Γεωργική Τράπεζα. Όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο, 1919-1928. Ένα σύνολο στατιστικών στοιχείων που συμβάλλει σε περαιτέρω έρευνες σε πολλά πεδία της οικονομικής ιστορίας.

ΠΕΤΡΟΣ ΠΙΖΑΝΙΑΣ - ΓΙΩΡΓΟΣ Ν. ΜΗΤΡΟΦΑΝΗΣ

*Κίνηση των τιμών στην Ελλάδα, ιθ' - αρχές κ'
αιώνα. Πειραιάς-Ερμούπολη-Πάτρα*

*Mouvement des prix en Grèce, XIXe - debut du
XXe s. Le Pirée-Hermopolis-Patras*

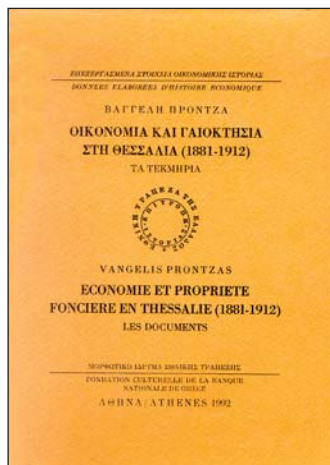
Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / γαλλικά)

Τόμος Α', Αθήνα 1991, σσ. 714 (14x21 εκ.)

Τόμος Β', Αθήνα 1991, σσ. 528 (14x21 εκ.)

Η έρευνα σχεδιάστηκε με βάση την ανάγκη αναζήτησης και συγκρότησης ολοκληρωμένων σειρών των πληροφοριών αυτών, επιδιώκοντας εξ αρχής να συμβάλει στην αναζήτηση

και τη βελτίωση επιστημονικών μεθόδων και τεχνικών προσέγγισης της ελληνικής οικονομικής ιστορίας του 19ου-20ού αιώνα.

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΠΡΟΝΤΖΑΣ

Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία, 1881-1912. Τα τεκμήρια
Économie et propriété foncière en Thessalie, 1881-1912. Les documents

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / γαλλικά)
 Αθήνα 1992, σσ. 301 (14x21 εκ.)

Τα τεκμήρια εκθέτουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της τοπικής αγροτικής κοινωνίας σε μια περίοδο μεταβατική: το εθνικό σύνορο του νεοελληνικού κράτους αφομοιώνει και ψηλαφεί τις νέες δυνατότητες που προσφέρει η νέα ελληνική επαρχία.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΕΤΡΑΚΗΣ

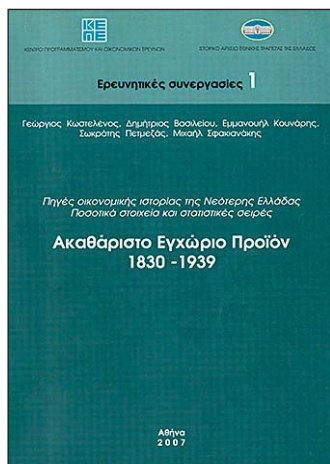
Δημόσιος δανεισμός και η εξέλιξη των βασικών τραπεζικών μεγεθών, 1844-1869
Public Borrowing and Development of some Basic Bank Figures, 1844-1869

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / αγγλικά)
 Αθήνα 1994, σσ. 76 (14x21 εκ.)

Το πρώτο μέρος του βιβλίου εξετάζει το εξωτερικό δημόσιο χρέος την περίοδο 1844-1861. Στο δεύτερο μέρος, με συγκεντρωτικούς πίνακες και αναλυτικές χρονικές σειρές, φωτίζεται η εξέλιξη του δημόσιου δανεισμού

και των τραπεζικών πιστώσεων στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, ενώ στο τρίτο μέρος αναλύονται οι έντοκες καταθέσεις στην Εθνική Τράπεζα κατά το 1864.

ΠΗΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΣΕΙΡΕΣ, 1830-1939

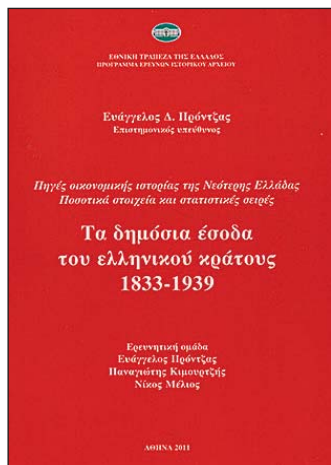

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΩΣΤΕΛΕΝΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ -
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΟΥΝΑΡΗΣ - ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΠΕΤΜΕΖΑΣ -
ΜΙΧΑΗΛ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, 1830-1939

Αθήνα 2007, σσ. 266 (17x24 εκ.), πίνακες-διαγράμματα, 1 ψηφιακός δίσκος με αναλυτικούς πίνακες
ISBN 978-960-341-072-0
Συνέκδοση με το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ)

Η πρώτη δημοσιευμένη εργασία του προγράμματος ερευνών του Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ, το οποίο, με τον τίτλο «Πηγές οικονομικής ιστορίας της νεότερης Ελλάδας. Ποσοτικά στοιχεία και στατιστικές σειρές, 1830-1939», ξεκίνησε στα μέσα της δεκαετίας του 1990. Προϊόν συνεργασίας οικονομολόγων, στατιστικολόγων/οικονομετρών και ιστορικών, η μελέτη έχει ως κύριο στόχο την εκτίμηση του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (ΑΕΠ) της χώρας μέσα από τη δημιουργία βάσης δεδομένων με όλα τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία καθώς και την εξαγωγή συμπερασμάτων για τις εξελίξεις στην ελληνική οικονομία κατά την εξεταζόμενη περίοδο.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΠΡΟΝΤΖΑΣ

Ερευνητική ομάδα: Ευάγγελος Πρόντζας -
Παναγιώτης Κιμουρτζής - Νίκος Μέλιος

*Τα δημόσια έσοδα του ελληνικού κράτους,
1833-1939*

Αθήνα 2011, σσ. 261 (17x24 εκ.), πίνακες-διαγράμματα, 1 ψηφιακός δίσκος με αναλυτικές πινακοθετήσεις
ISBN 978-960-9475-05-1

Προϊόν του ερευνητικού προγράμματος του
Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ με τίτλο «Πηγές
οικονομικής ιστορίας της νεότερης Ελλάδας.
Ποσοτικά στοιχεία και στατιστικές σειρές,

1830-1939». Το έργο αυτό συγκεντρώνει και αναλύει συστηματικά όλα τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία και τα αριθμητικά μεγέθη που συγκροτούν τα έσοδα του νεοελληνικού κράτους μέχρι τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, οργανωμένα σε διακριτές βάσεις δεδομένων, οι οποίες καταγράφουν για κάθε έτος τα προϋπολογισμένα δημόσια έσοδα, τα εισπραχθέντα και τα καθυστερούμενα.

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΕΥΤΥΧΙΑ Δ. ΛΙΑΤΑ

Γενικό ευρετήριο του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τραπέζης

Αθήνα 1980, σσ. 224 (14x21 εκ.), 31 εικόνες
(εξαντλημένο)

Ένας αποτελεσματικός οδηγός των ερευνητών στην αναδίφηση του πλούσιου αρχειακού υλικού που είχε εισαχθεί στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας μέχρι το 1980 και αφορά την περίοδο 1842 έως 1940. Ο επιτυχής σχεδιασμός του, η αδρή του διάρθρωση και τα χρήσιμα αναλυτικά ευρετήρια προσώ-

πων, τόπων και εννοιών το έχουν αναδείξει σε κλασικό εργαλείο έρευνας της εποχής του.

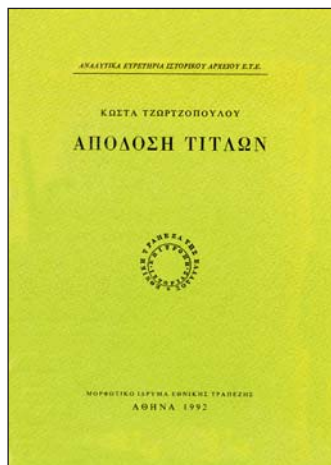
ΝΕΝΑ ΚΑΤΖΟΥΡΟΥ

Δάνεια επ' ενεχύρω χρεογράφων εξοφλημένα

Αθήνα 1988, σσ. 272 (14x21 εκ.), 8 εικόνες

Αναλυτική ευρετηρίαση 2.387 υποθέσεων δανείων επ' ενεχύρω χρεογράφων της ΕΤΕ της περιόδου 1865-1900 που απόκεινται στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας, ταξινομημένες με βάση το έτος χορήγησης και αλφαβητικά με το όνομα του δανειολήπτη σε κάθε έτος. Καταγράφονται σε ειδικές στήλες ονοματεπώνυμο και τόπος κατοικίας του πελάτη, τα αιτούμενα και χορηγούμενα

ποσά, το επιτόκιο και το είδος των ενεχύρων.

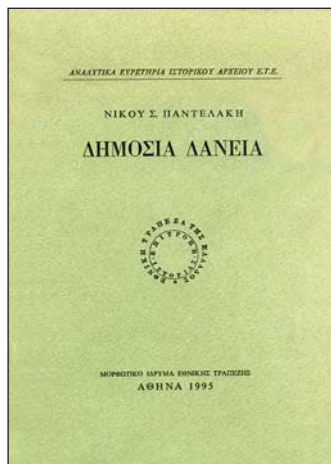

ΚΩΣΤΑΣ ΤΖΩΡΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

Απόδοση τίτλων

Αθήνα 1992, σσ. 502 (14x21 εκ.)

Αναλυτικό ευρετήριο σειράς αρχειακών δεδομένων από το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας με πληροφορίες και στοιχεία σχετικά με την κατάθεση και απόδοση τίτλων που δόθηκαν στο θησαυροφυλάκιο της ΕΤΕ είτε για ενεχυρίαση είτε για απλή φύλαξη την περίοδο 1882-1900.

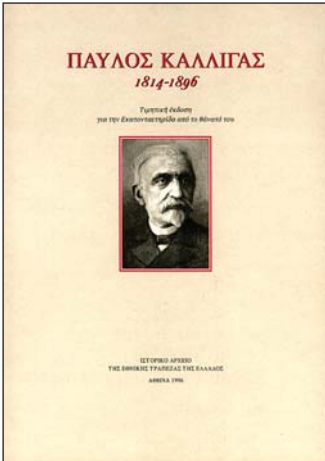
ΝΙΚΟΣ Σ. ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ

Δημόσια δάνεια

Αθήνα 1995, σσ. 947 (14x21 εκ.)

Αναλυτικό ευρετήριο που περιλαμβάνει το περιεχόμενο των φακέλων (αλληλογραφία, υπομνήματα, διαπραγματεύσεις, συμβάσεις, νομοσχέδια, καταλόγους εγγραφέντων, κληρώσεις κ.ά.) των δημόσιων δανείων του ελληνικού κράτους της περιόδου 1862-1940, οι οποίοι φυλάσσονται στο Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας.

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

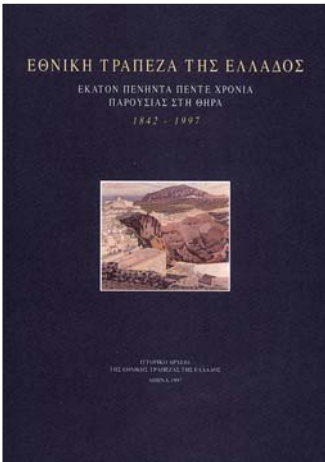
Παύλος Καλλιγας, 1814-1896

Τιμητική έκδοση για την εκατονταετηρίδα από το θάνατό του

Αθήνα 1996, σσ. 59 (20x28 εκ.), 19 εικόνες
ISBN 960-85907-0-1

Η τιμητική αυτή έκδοση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του εορτασμού των εκατό χρόνων από το θάνατο του Παύλου Καλλιγά, διαπρεπούς νομικού, λογίου, υποδιοικητή (1885-1890) και διοικητή της Εθνικής Τράπεζας (1890-1896).

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας
Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς
Βιβλιογραφική έρευνα, συλλογή και επεξεργασία κειμένων: Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

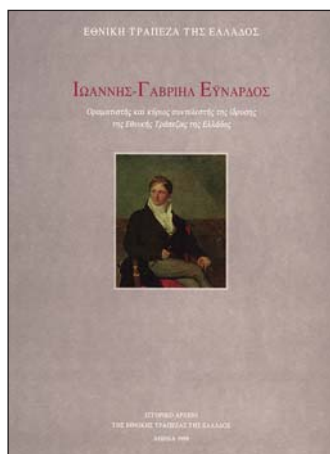
Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Εκατόν πενήντα πέντε χρόνια παρουσίας στη Θήρα, 1842-1997

Αθήνα 1997, σσ. 71 (20x28 εκ.), 31 εικόνες
ISBN 960-85907-1-X

Έκδοση με αφορμή τις εορταστικές εκδηλώσεις της Εθνικής Τράπεζας στη Σαντορίνη το 1997. Το πρώτο μέρος του βιβλίου αναφέρεται στην οικονομία και την κοινωνία του νησιού κατά τους τρεις τελευταίους αιώνες. Στο δεύτερο μέρος τεκμηριώνεται με αρχειακό υλικό η μακρόχρονη, ευεργετική για το νησί, παρουσία της Τράπεζας και το όλο εγχείρημα ολοκληρώνεται με ένα εκτενές, χρήσιμο χρονολόγιο με τα σημαντικότερα γεγονότα της περιόδου 1840-1953.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας
Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς
Ιστοριογραφική έρευνα, συλλογή και επεξεργασία κειμένων: Εύη Καρούζου, Γεράσιμος Νοταράς, Νίκος Παντελάκης, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Ιωάννης-Γαβριήλ Ευνάρδος
Οραματιστής και κύριος συντελεστής της ίδρυσης
της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος

Αθήνα 1999, σσ. 60 (20x28 εκ.), 60 εικόνες
 ISBN 960-85907-2-8

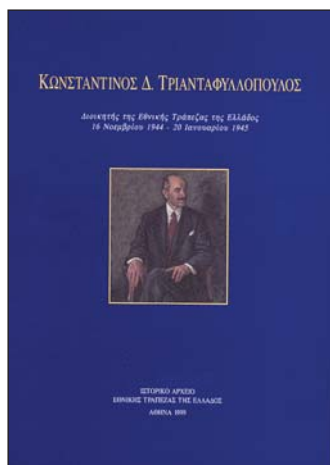
Το βιβλίο ετοιμάστηκε με αφορμή τα εγκαίνια και την ονοματοδοσία του κτηρίου του ΜΙΕΤ στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου στην Αθήνα σε Μέγαρο Ευνάρδου και την οργάνωση αναμνηστικής έκθεσης το 1999 προς τιμήν του Ιωάννη-Γαβριήλ Ευνάρδου (Jean-Gabriel Eynard, Λυών 1775 - Γενεύη 1863),

θερμού φιλέλληνα και αποφασιστικού συντελεστή στην ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Ιστοριογραφική έρευνα και συγγραφή κειμένων: Γεράσιμος Νοταράς, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Κωνσταντίνος Δ. Τριανταφυλλόπουλος
Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος
16 Νοεμβρίου 1944 - 20 Ιανουαρίου 1945

Αθήνα 1999, σσ. 63 (20x28 εκ.), 19 εικόνες
 ISBN 960-85907-4-4

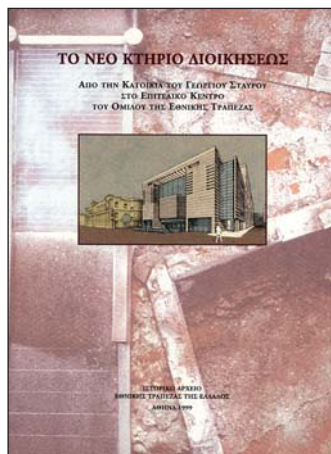
Τον Απρίλιο του 1998 τιμήθηκε μετά θάνατον από την Εθνική Τράπεζα ο καθηγητής Κωνσταντίνος Τριανταφυλλόπουλος, διακεκριμένος επιστήμονας και διοικητής της ΕΤΕ την κρίσιμη περίοδο 1944-1945. Οι ομιλίες του διοικητή Θεόδωρου Β. Καρατζά και των καθηγητών του Πανεπιστημίου Αθηνών Μιχάλη Σταθόπουλου και Ιωάννη Τριαντα-

φυλλόπουλου, μαζί με άλλα τεκμήρια της δράσης του Κ. Τριανταφυλλόπουλου, συγκροτούν το περιεχόμενο της έκδοσης.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Τεκμηριωτική έρευνα και σύνταξη χρονολογίου: Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Το νέο κτήριο Διοικήσεως
*Από την κατοικία του Γεωργίου Σταύρου στο Επι-
 τελικό Κέντρο του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας*

Αθήνα 1999, σσ. 79 (20x28 εκ.), 75 εικόνες
 ISBN 960-85907-5-2

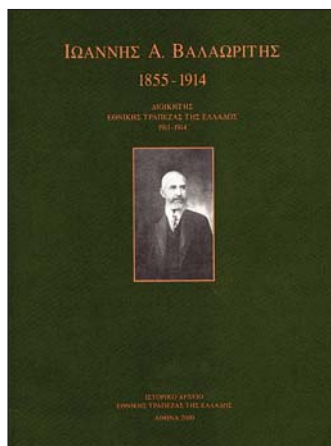
Εκδόθηκε με αφορμή τη θεμελίωση, το 1999, του νέου κτηρίου Διοικήσεως δίπλα ακριβώς από το ιστορικό κτήριο του Κεντρικού Καταστήματος της Τράπεζας. Το βιβλίο περιλαμβάνει κείμενα για το σχεδιασμό κατασκευής του νέου κτηρίου, ιστορικό του Κεντρικού Καταστήματος, αναφορά στη νέα επέκταση

και στα αρχαιολογικά ευρήματα του χώρου, χρονολόγιο εγκατάστασης της Τράπεζας και πλούσια βιβλιογραφία.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Τεκμηριωτική και συγγραφική εργασία: Διονύσιος Βλαχόπουλος, Έφη Λυγκούρη-Τόλια (αρχαιολόγος), Γεράσιμος Νοταράς, Νίκος Παντελάκης, Ρένα Σακελλαρίου (αρχιτέκτων του έργου), Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Ιωάννης Α. Βαλαωρίτης, 1855-1914
Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1911-1914

Αθήνα 2000, σσ. 86 (20x28 εκ.), 47 εικόνες
 ISBN 960-85907-6-0

Η έκδοση έγινε με την ευκαιρία της οργάνωσης διεπιστημονικού συνεδρίου στη Λευκάδα, τον Οκτώβριο του 2000, προς τιμήν του Ιωάννη Α. Βαλαωρίτη, πολυτάλαντης οικονομικοκοινωνικής προσωπικότητας στα τέλη του 19ου-αρχές 20ού αιώνα, γιου του εθνικού ποιητή Αριστοτέλη Βαλαωρίτη, υποδιοικητή

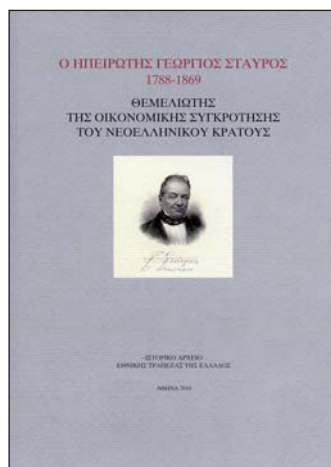
(1895-1911) και διοικητή (1911-1914) της Εθνικής Τράπεζας.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Τεκμηριωτική εργασία: Θανάσης Καλαφάτης, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Συγγραφή κειμένων: Θανάσης Καλαφάτης, Γεράσιμος Νοταράς, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Ο Ηπειρώτης Γεώργιος Σταύρος, 1788-1869
Θεμελιωτής της οικονομικής συγκρότησης
του νεοελληνικού κράτους

Αθήνα 2010, σσ. 61 (20x28 εκ.), 62 εικόνες
 ISBN 978-960-88264-9-6

Έκδοση που συνόδευε την ομότιτλη έκθεση που οργάνωσε το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας στην πατρίδα του Γ. Σταύρου, τα Ιωάννινα, τον Φεβρουάριο-Μάρτιο 2010, και εγκαινιάστηκε από τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Κάρολο Παπούλια. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνονται κεί-

μενα και τεκμήρια της δράσης του ιδρυτή και πρώτου διοικητή της Τράπεζας, από τη συμμετοχή του στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα του 1821 μέχρι το τέλος της ζωής του, ενώ στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι πρώτες εκδόσεις των τραπεζογραμματίων της Εθνικής Τράπεζας που κυκλοφόρησαν την εποχή της διοικήσεώς του.

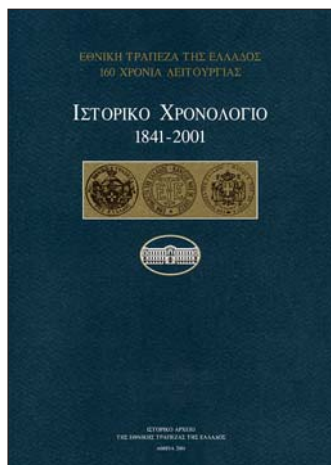
Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Ιστοριογραφική-αρχαιολογική έρευνα: Σάββας Καράμπελας, Φωτεινή Κορδού, Γεράσιμος Νοταράς, Μανώλης Σπαθής, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Συγγραφή κειμένων: Γεράσιμος Νοταράς, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 160 χρόνια λειτουργίας

Ιστορικό χρονολόγιο, 1841-2001

Αθήνα 2001, σσ. 131 (20x28 εκ.), 155 εικόνες

ISBN 960-85907-7-9

Διατίθεται και αγγλική έκδοση

Έκδοση στην οποία επισημαίνονται χρονολογικά, με σύντομα λήμματα, οι σημαντικότεροι σταθμοί της ιστορίας του πρώτου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας. Ο χαρακτηρισμός των λημμάτων σε θεματικές ενότητες διευκολύνει τον αναγνώστη στην αναζήτηση των

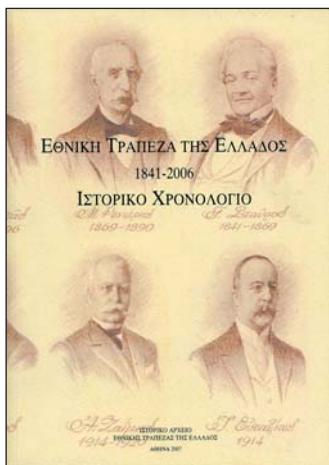
γεγονότων που αφορούν την Εθνική Τράπεζα, ενώ δεν λείπουν οι αναφορές στην ελληνική και παγκόσμια ιστορία σε αντίστιξη με τα γεγονότα της Εθνικής.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Σύλλογή τεκμηριωτικού υλικού: Παναγιώτα Καφίρη, Στέλλα Κωτσάκη, Γεράσιμος Νοταράς, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Συγγραφή κειμένων: Γεράσιμος Νοταράς, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1841-2006
Ιστορικό χρονολόγιο

Αθήνα 2007, ²2008, σσ. 283 (20x28 εκ.), 370 εικόνες
 ISBN² 978-960-88264-5-8

Διατίθεται και αγγλική έκδοση

Νεότερη έκδοση που αναδιαμορφώνει και επαυξάνει το περιεχόμενο εκείνης του 2001. Στο βιβλίο επισημαίνονται χρονολογικά, με σύντομα λήμματα, οι σημαντικότεροι σταθμοί της ιστορίας του πρώτου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας. Η θεματική διάκριση των λημμάτων (διάφορα, ιδρυτικά-επέτειοι, τρα-

πεζικές εργασίες, θεσμικά-δίκτυο-υπηρεσίες διοικήσεως-προσωπικό, εκδοτικό προνόμιο-χαρτονομίσματα-κυκλοφορία, δημόσια δάνεια, τραπεζικά μεγέθη, συμμετοχή ή χρηματοδότηση μεγάλων έργων και επιχειρήσεων, εθνική προσφορά της Τράπεζας, ο όμιλος της Εθνικής, η Διοίκηση, εταιρική κοινωνική ευθύνη) καθιστά πιο εύκολη την αναζήτηση των γεγονότων από την ιστορία της Τράπεζας, ενώ δεν λείπουν οι αναφορές στην ελληνική και παγκόσμια ιστορία σε αντίστιξη με τα γεγονότα της Εθνικής.

Έκδοση του Ιστορικού Αρχείου Εθνικής Τράπεζας

Σχεδιασμός και εποπτεία της έκδοσης: Γεράσιμος Νοταράς

Σύλλογή τεκμηριωτικού υλικού: Μαρία Λεμπέση, Γεράσιμος Νοταράς, Νίκος Παντελάκης, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

Συγγραφή κειμένων: Γεράσιμος Νοταράς, Νίκος Παντελάκης, Ζήσιμος Χ. Συνοδινός

ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

ΚΩΣΤΑΣ Π. ΚΩΣΤΗΣ

με τη συνεργασία του Γιώργου Κωστελένου

Ιστορία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1914-1940

Αθήνα 2003, σσ. 590 (17x24 εκ.), 48 διαγράμματα, 56 πίνακες, 38 α/μ εικόνες, 1 ψηφιακός δίσκος (CD)

ISBN 960-85907-8-7

Ο τόμος αυτός αποτελεί το δεύτερο μέρος ενός ευρύτερου έργου που φιλοδοξεί να καλύψει την ιστορία της Εθνικής Τράπεζας από το 1841, έτος ίδρυσής της, μέχρι το 2000.

Ο καθηγητής Κ. Κωστής με τη συνεργασία του Γιώργου Κωστελένου έγραψε την ιστορία της Τράπεζας της παραπάνω περιόδου βασιζόμενος σε πρωτογενείς πηγές και στο ιδιαίτερα πλούσιο τεκμηριωτικό υλικό που φυλάσσεται στο Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ.

Γ. Β. ΔΕΡΠΙΑΣ

Ιστορία του ελληνικού κράτους, 1830-1920

Τόμος Α', Αθήνα 2004, σσ. 585 (18x25 εκ.), 49 πίνακες, 17 γραφήματα, 49 α/μ εικόνες, 65 έγχρωμες εικόνες
ISBN 960-88264-0-3

Τόμος Β', Αθήνα 2004, σσ. 523 (18x25 εκ.), 41 πίνακες, 17 γραφήματα, 24 α/μ εικόνες, 14 έγχρωμες εικόνες
ISBN 960-88264-1-1

ISBN set 960-85907-9-5

Η έκδοση πραγματεύεται, με συνθετική και ερμηνευτική μέθοδο, την ιστορική πορεία του σύγχρονου ελληνικού κράτους μέχρι τις παραμονές της Μικρασιατικής Καταστροφής. Ο συγγραφέας τονίζει τις παλινδρομήσεις και τις αντιφάσεις της ιστορίας του τόπου, αμφισβητεί ακόμη και την ίδια τη λογική της προόδου, οικονομικής, κοινωνικής αλλά και πολιτισμικής, που αφήνει ανοιχτό το πεδίο για την ερμηνεία της ιστορικής εξέλιξης.

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΝΟΤΑΡΑΣ

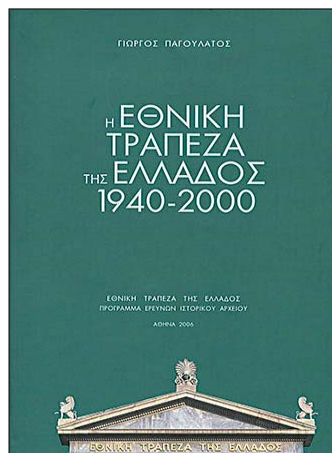
Το ελληνικό χαρτονόμισμα. Μια διαδρομή, 1822-2002

Greek Banknotes. A Journey, 1822-2002

Δίγλωσση έκδοση (ελληνικά / αγγλικά)

Αγγλική μετάφραση: Τζον Ντέιβις (επιμ.), Φιλία Κοροβίνη, Αιμιλία Σωτηροπούλου, Ιωάννα Τσοτάκου
Αθήνα 2005, σσ. 445 (28x37 εκ.), 1.021 εικόνες
ISBN 960-88264-2-X

Συλλογική προσπάθεια, αποτέλεσμα της συνεργασίας του Κοινωφελούς Ιδρύματος Κοινωνικού και Πολιτιστικού Έργου (ΚΙΚΠΕ) με το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος. Η πολυτελής, με πλούσια εικονογράφηση συλλεκτική έκδοση, βασισμένη στον αρχειακό πλούτο του ΙΑ/ΕΤΕ και στις συλλογές τραπεζογραμματίων του ΚΙΚΠΕ και της Εθνικής Τράπεζας, πραγματεύεται την ιστορική πορεία του νεοελληνικού χαρτονομίσματος από τους χρόνους της Επανάστασης του 1821 μέχρι την εποχή που καθιερώθηκε στη χώρα μας το ευρώ ως επίσημο νόμισμα.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΓΟΥΛΑΤΟΣ

Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1940-2000

Αθήνα 2006, σσ. 516 (17x24 εκ.), 36 διαγράμματα, 43 πίνακες

28 α/μ εικόνες, 69 έγχρωμες εικόνες
ISBN 960-88264-3-8

«Εταιρική βιογραφία» της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, που στηρίζεται κυρίως σε πρωτογενές τεκμηριωτικό υλικό από το Ιστορικό της Αρχείο και αναφέρεται στη δράση του μεγαλύτερου πιστωτικού ιδρύματος της χώρας τα τελευταία εξήντα χρόνια του εικο-

στού αιώνα, από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο μέχρι την είσοδο της Ελλάδας στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση.

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

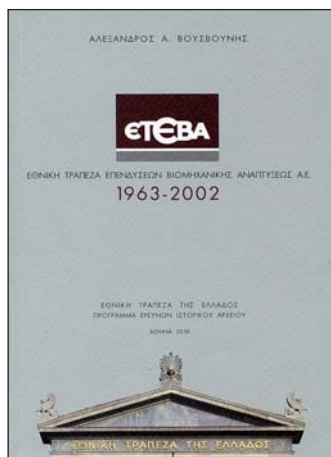

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΡΤΣΗΣ
*Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Τεχνολογική
και οργανωτική πρωτοπορία, 1950-2000*

Αθήνα 2008, σσ. 367 (17x24 εκ.), 5 διαγράμματα, 23
α/μ εικόνες, 33 έγχρωμες εικόνες
ISBN 978-960-88264-6-5

Ιστορική αναδρομή της ανάπτυξης των πρω-
τοπόρων πληροφοριακών συστημάτων της
Εθνικής Τράπεζας, με κύρια αναφορά στους
ανθρώπους που τα δημιούργησαν, από την
εποχή του «εργοστασίου των λογιστών» και
των αναλογικών συστημάτων μέχρι τη σημε-

ρινή υπερσύγχρονη ψηφιακή τεχνολογία των ηλεκτρονικών δικτύων της.

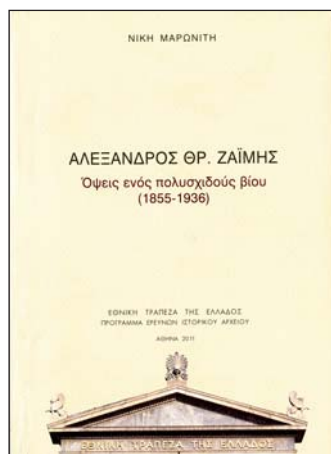

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α. ΒΟΥΣΒΟΥΝΗΣ
*ΕΤΕΒΑ. Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομη-
χανικής Αναπτύξεως ΑΕ, 1963-2002*

Αθήνα 2010, σσ. 278 (17x24 εκ.), 13 διαγράμματα, 15
πίνακες
16 α/μ εικόνες, 68 έγχρωμες εικόνες
ISBN 978-960-9475-00-6

Η μελέτη εξετάζει τη δραστηριότητα της
ΕΤΕΒΑ (ιδρύθηκε από την Εθνική Τράπεζα
επί διοικήσεως Δημητρίου Χέλμη) και τον
σημαντικό ρόλο της στην οικονομική ανάπτυ-
ξη της χώρας. Η ΕΤΕΒΑ στις πρώτες δύο

δεκαετίες λειτούργησε ως αναπτυξιακή τράπεζα, ενώ από το τέλος της
δεκαετίας του 1980 στράφηκε σταδιακά στις εργασίες της σύγχρονης
επενδυτικής τραπεζικής μέχρι την απορρόφησή της από τη μητρική Εθνι-
κή Τράπεζα.

ΝΙΚΗ ΜΑΡΩΝΙΤΗ

Αλέξανδρος Θρ. Ζαΐμης

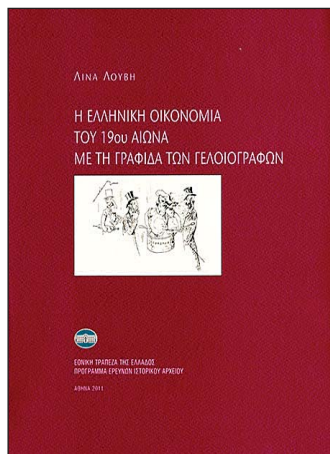
Όψεις ενός πολυσχιδούς βίου, 1855-1936

Αθήνα 2011, σσ. 356 (16x24 εκ.), 62 α/μ εικόνες, 23
έγχρωμες εικόνες

ISBN 978-960-9475-03-7

Με αφορμή τον εορτασμό των 170 χρόνων της Εθνικής Τράπεζας η έκδοση αφιερώνεται στην ιστορική προσωπικότητα του Αλέξανδρου Ζαΐμη, ο οποίος, πέραν των θέσεών του σε δημόσια αξιώματα της χώρας, διετέλεσε κατά την περίοδο 1914-1920 διοικητής της

Εθνικής Τράπεζας. Η ιστορικός Νίκη Μαρωνίτη μέσα από τη μελέτη του προσωπικού του αρχείου, αρχειακού υλικού από το Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ και άλλων πηγών επικεντρώνεται στην παρουσίαση του πολύπλευρου δημόσιου βίου του πολιτικού και συμπληρώνει με τις οικονομικές και πολιτισμικές προεκτάσεις της δράσης του ως ικανού διαχειριστή επίμαχων ζητημάτων στο μεγαλύτερο πιστωτικό ίδρυμα της χώρας και ως ενεργού μέλους σε συλλόγους και διεθνείς οργανώσεις.

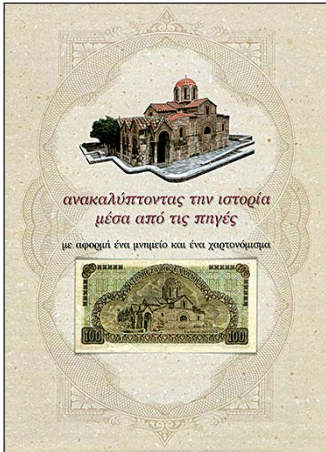
ΛΙΝΑ ΛΟΥΒΗ

Η ελληνική οικονομία του 19ου αιώνα με τη γραφίδα των γελοιογράφων

Αθήνα 2011, σσ. 222 (26x28 εκ.), 140 α/μ εικόνες, 55 έγχρωμες εικόνες
ISBN 978-960-9475-06-8

Μελέτη πολιτικής ιστορίας του 19ου αιώνα που, μέσα από την ανάλυση μεγάλου αριθμού γελοιογραφικών σχεδιασμάτων, παρουσιάζει τις οικονομικές εξελίξεις της εποχής, «τις αντιδράσεις και την κριτική που ασκείται

στους χειρισμούς των δημόσιων οικονομικών του ελληνικού βασιλείου από την εκάστοτε πολιτική εξουσία». Η ιστορικός Λίνα Λούβη επισημαίνει τις απλουστευτικές και γενικευτικές τάσεις του σατιρικού τύπου και αναλύει την αμφίδρομη σχέση του με την κοινή γνώμη σε σημαντικά θέματα της τότε επικαιρότητας, ανάμεσα στα οποία ο αμφιλεγόμενος ρόλος των ομογενών και των μετόχων, τα εθνικά δάνεια και η στάση της Εθνικής Τράπεζας, η οικονομική πολιτική του Τρικούπη, η χρεοκοπία του 1893 και ο διεθνής οικονομικός έλεγχος.

ΜΑΡΙΑ ΛΕΜΠΕΣΗ - ΕΛΕΝΑ ΜΠΑΖΙΝΗ

Ανακαλύπτοντας την ιστορία μέσα από τις πηγές... με αφορμή ένα μνημείο και ένα χαρτονόμισμα

Αθήνα 2006, σσ. 8 (83x28 εκ. ανοιχτό και 21x28 εκ. κλειστό), 10 καρτέλες
ISBN 978-960-88264-4-1

Το έντυπο αυτό εκδόθηκε στο πλαίσιο της συνεργασίας της Διεύθυνσης Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού και του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τράπεζας.

Σχεδιάστηκε ως απόπειρα εφαρμογής ενός εκπαιδευτικού προγράμματος με πρωταρχικό σκοπό την ανάδειξη της συμβολής των μνημειακών και αρχειακών τεκμηρίων στη μελέτη της πολιτιστικής κληρονομιάς. Με τον τρόπο αυτό επιχειρείται η αναγνώριση της αξίας των πηγών ως αδιάρρηκτου συνόλου, πολύτιμου για την ιστορική έρευνα. Υπό το πρίσμα αυτό επιλέχθηκε να παρουσιαστεί ο βυζαντινός ναός της Καπνικαρέας από δύο διαφορετικές γωνίες: ως μνημείο ιδιαίτερης ιστορικής αξίας και ως κύριο θέμα απεικόνισης σε χαρτονόμισμα των χρόνων της Κατοχής. Απώτερος σκοπός είναι η ευαισθητοποίηση των μαθητών σε ζητήματα προστασίας και διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Προσφέρεται στα σχολεία που παρακολουθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΙΑ/ΕΤΕ. Επίσης διατίθεται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του Ιστορικού Αρχείου.

ΤΖΕΝΗ ΑΛΜΠΑΝΗ - ΕΛΕΝΑ ΖΑΒΒΟΥ - ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΘΕΜΟΣ - ΗΛΙΑΣ ΚΟΛΟΒΟΣ - ΜΑΡΙΑ ΛΑΓΟΓΙΑΝΝΗ - ΜΑΡΙΑ ΛΕΜΠΕΣΗ - ΑΛΕΞΗΣ ΜΑΛΛΙΑΡΗΣ - ΕΛΕΝΑ ΜΠΑΖΙΝΗ - ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΟΣ - ΣΤΕΛΛΑ ΧΡΥΣΟΥΛΑΚΗ - ΕΙΡΗΝΗ ΧΩΡΕΜΗ
Γεράσιμος Νοταράς - Στέλλα Χρυσουλάκη (γενική επιμέλεια)

Αρχαία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης

Αθήνα 2009, σσ. 96 (17,6x24,6 εκ.), 12 φυλλάδια, 1 ψηφιακός δίσκος με συνοδευτικό υλικό
ISBN 978-960-214-864-8, 978-960-214-88264-8-9
Διατίθεται και αγγλική ψηφιακή έκδοση

Η εκπαιδευτική αυτή έκδοση υπηρετεί την ανάδειξη της σημασίας των πηγών που διασώζουν τα αρχαία στην τεκμηρίωση της ιστορίας και στη διαμόρφωση της ιστορικής μνήμης καθώς και την εξοικείωση των μαθητών με τη χρήση των πρωτογενών πηγών που έχουμε στη διάθεσή μας από κάθε περίοδο της ιστορίας της Ελλάδας.

Την έκδοση επεξεργάστηκαν το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τράπεζας και η Διεύθυνση Μουσείων, Εκθέσεων και Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων του Υπουργείου Πολιτισμού σε συνεργασία με ιστορικούς, αρχαιολόγους και ιστορικούς της τέχνης. Στα τετράπτυχα που αποτελούν την έκδοση αναλύονται οι έννοιες της συγκρότησης, της λειτουργίας και της προσβασιμότητας σε αρχαία του ελλαδικού χώρου σε κάθε ιστορική εποχή: αρχαίος κόσμος, βυζαντινά χρόνια, ενετοκρατία, οθωμανικά χρόνια, σύγχρονη εποχή. Τα έντυπα συμπληρώνονται με υλικό σε ψηφιακή μορφή (CD), που εμπεριέχει προτάσεις για σχετικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Προσφέρεται στα σχολεία που παρακολουθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΙΑ/ΕΤΕ. Επίσης παρουσιάζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Ιστορικού Αρχείου. Η αγγλική έκδοση διατίθεται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του ΙΑ/ΕΤΕ.

ΚΑΝΕΛΛΟΣ ΜΠΙΤΣΙΚΑΣ - ΜΑΡΙΑ ΛΕΜΠΕΣΗ

Σχέδιο-Χρώμα: Κανέλλος Μπίτσικας

Χαμένος στο Αρχείο

Αθήνα 2010, σσ. 32 (29x21 εκ.)

ISBN 978-960-9475-013

Διατίθεται και αγγλική ψηφιακή έκδοση

Ο κόσμος του Αρχείου συναντά τον κόσμο του κόμικ. Και ο μικρός Ιάσοντας χάνεται στον μαγικό κόσμο του Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ αναζητώντας τις πληροφορίες που χρειάζεται για τον παππού του.

Παρουσίαση όλων των εργασιών που πραγματοποιούνται στο Ιστορικό Αρχείο της ΕΤΕ (αρχειονομικές εργασίες, συντήρησης, μικροφωτογράφησης και ψηφιοποίησης, εκπαιδευτικά προγράμματα) με αφορμή την επίσκεψη του μικρού Ιάσωνα στο χώρο του Ιστορικού Αρχείου της ΕΤΕ.

Προσφέρεται στα σχολεία που παρακολουθούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα του ΙΑ/ΕΤΕ. Επίσης παρουσιάζεται ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του Ιστορικού Αρχείου. Η αγγλική έκδοση διατίθεται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα του ΙΑ/ΕΤΕ.

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΑΝΑΣΤΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

1. Ι. Α. Βαλαωρίτης, *Ιστορία της Εθνικής Τραπεζής της Ελλάδος, 1842-1902* 7

ΜΕΛΕΤΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

2. Γ. Β. Δερτιλής, *Το ζήτημα των τραπεζών, 1871-1873. Οικονομική και πολιτική διαμάχη στην Ελλάδα του ΙΘ' αιώνα* 8
3. Στ. Θωμαδάκης, *Πίστη και εκχρηματισμός της οικονομίας. Προεξοφλητικός δανεισμός και Εθνική Τράπεζα, 1860-1900* 8
4. Θ. Μ. Βερέμης, *Οικονομία και δικτατορία. Η συγκυρία, 1925-1926* 9
5. Λ. Παπαγιαννάκης, *Οι ελληνικοί σιδηρόδρομοι, 1882-1910. Γεωπολιτικές, οικονομικές και κοινωνικές διαστάσεις* 9
6. Κ. Παπαθανασόπουλος, *Ελληνική εμπορική ναυτιλία, 1833-1856. Εξέλιξη και αναπροσαρμογή* 10
7. Π. Πετράκης, *Η τραπεζική χρηματοδότηση του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στην Ελλάδα, 1844-1869* 10
8. Β. Α. Καρδάσης, *Σύρος. Σταυροδρόμι της Ανατολικής Μεσογείου, 1832-1857* 11
9. Κ. Κωστής, *Αγροτική οικονομία και Γεωργική Τράπεζα. Όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο, 1919-1928* 11
10. Ν. Σ. Παντελάκης, *Συμμαχικές πιστώσεις. Κράτος και Εθνική Τράπεζα, 1917-1928* 12
11. Κ. Παπαθανασόπουλος, *Εταιρεία Ελληνικής Ατμοπλοΐας, 1855-1872. Τα αδιέξοδα του προστατευτισμού* 12
12. Μ. Δρίτσα, *Βιομηχανία και τράπεζες στην Ελλάδα του Μεσοπολέμου* 13
13. Θ. Καλαφάτη, *Αγροτική πίστη και οικονομικός μετασχηματισμός στη Β. Πελοπόννησο. Αιγιάλεια τέλη 19ου αιώνα, 3 τόμ.* 13
14. Ν. Σ. Παντελάκης, *Ο εξηλεκτρισμός της Ελλάδας. Από την ιδιωτική πρωτοβουλία στο κρατικό μονοπώλιο, 1889-1956* 14
15. Γ. Ν. Μητροφάνης, *Η κίνηση των τιμών του σταριού στην Ελλάδα. Εξωτερικό εμπόριο και κρατική παρέμβαση, 1860-1912* 14

16. Ν. Δ. Κουγέας, <i>Η τιμή του συναλλάγματος και η νομισματική πολιτική στην Ελλάδα, 1843-1879</i>	15
17. Β. Πρόντζας, <i>Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία, 1881-1912</i>	15
18. Π. Ε. Πετράκης, <i>Τα σημεία καμπής στη δραστηριότητα της ελληνικής οικονομίας, 1840-1913</i>	16
19. Στ. Ν. Τσοτσόρογος, <i>Η συγκρότηση του βιομηχανικού κεφαλαίου στην Ελλάδα, 1898-1939, 2 τόμ.</i>	16
20. Α. Χιωτάκη, <i>Η συμπεριφορά του τραπεζικού κεφαλαίου σε μια αγροτική κοινωνία, τέλη 19^{ου} αιώνα. Η περίπτωση της Τράπεζας Ηπειροθεσσαλίας στην Άρτα</i>	17
21. Κ. Χλωμούδης, <i>Συνεργασία και συμπλοικτοκτησία στην ελληνική φορητή ναυτιλία. Η περίοδος του Μεσοπολέμου</i>	17

ΠΗΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

22. Θ. Βερέμης - Κ. Κωστής, <i>Η Εθνική Τράπεζα στη Μικρά Ασία, 1919-1922</i>	18
23. Ευ. Δ. Λιάτα, <i>Τιμές και αγαθά στην Αθήνα, 1839-1846. Μια μαρτυρία από το κατάστιχο του εμπόρου Χριστόδουλου Ενθυμίου</i>	18
24. Π. Πιζάνιας, <i>Μισθοί και εισοδήματα στην Ελλάδα, 1842-1923. Το παράδειγμα των υπαλλήλων της Εθνικής Τράπεζας</i>	19
25. Στ. Π. Παπαγεωργίου - Ιω. Πεπελάση-Μίνογλου, <i>Τιμές και αγαθά στην Αθήνα, 1834. Κοινωνική συμπεριφορά και οικονομικός ορθολογισμός της οικογένειας Βάσου Μαυροβουνιώτη</i>	19
26. Μ. Ρηγίνος, <i>Η κίνηση των συναλλαγμάτων και των νομισμάτων στις ελληνικές αγορές, 1856-1912</i>	20

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

27. Στ. Θωμαδάκης, <i>Γεωγραφική κατανομή των εργασιών της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1861-1900 / Geographic Distribution of the Activities of the National Bank of Greece, 1861-1900</i>	21
28. Στ. Θωμαδάκης, <i>Δείγμα συναλλαγματικών προεξοφλημένων από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1859-1888 / Sample of Commercial Bills Discounted by the National Bank of Greece, 1859-1888</i>	21

29. Κ. Κωστής, *Αγροτική οικονομία και Γεωργική Τράπεζα. Όψεις της ελληνικής οικονομίας στο Μεσοπόλεμο, 1919-1928. Τα τεκμήρια / Économie rurale et Banque Agraire. Aspects de l'économie de la Grèce pendant l'entre-deux-guerres, 1919-1928. Les documents* 22
30. Π. Πιζάνιας - Γ. Ν. Μητροφάνης, *Κίνηση των τιμών στην Ελλάδα, ιθ' - αρχές κ' αιώνα. Πειραιάς-Ερμούπολη-Πάτρα, 2 τόμ. / Mouvement des prix en Grèce, XIXe - debut du XXe s. Le Pirée-Hermopolis-Patras* 22
31. Β. Πρόντζας, *Οικονομία και γαιοκτησία στη Θεσσαλία, 1881-1912. Τα τεκμήρια / Économie et propriété foncière en Thessalie, 1881-1912 Les documents* 23
32. Π. Πετράκης, *Δημόσιος δανεισμός και η εξέλιξη των βασικών τραπεζικών μεγεθών, 1844-1869 / Public Borrowing and Development of some Basic Bank Figures, 1844-1869* 23

ΠΗΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΕΡΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΠΟΣΟΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΕΣ ΣΕΙΡΕΣ, 1830-1939

33. Γ. Κωστελένος, - Δ. Βασιλείου - Εμμ. Κουνάρης - Σ. Πετμεζάς - Μ. Σφακιανάκης, *Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν, 1830-1939* 24
34. Ευ. Δ. Πρόντζας, *Τα δημόσια έσοδα του ελληνικού κράτους, 1833-1939* 25

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

35. Ευ. Δ. Λιάτα, *Γενικό ευρετήριο του Ιστορικού Αρχείου της Εθνικής Τραπέζης* 26
36. Ν. Κατζουρού, *Δάνεια επ' ενεχύρω χρεογράφων εξοφλημένα* 26
37. Κ. Τζωρτζόπουλος, *Απόδοση τίτλων* 27
38. Ν. Σ. Παντελάκης, *Δημόσια δάνεια* 27

ΛΕΥΚΩΜΑΤΑ

39. ΙΑ/ΕΤΕ, Παύλος Καλλιγιάς, 1814-1896. Τιμητική έκδοση για την εκατονταετηρίδα από το θάνατό του	28
40. ΙΑ/ΕΤΕ, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Εκατόν πενήντα πέντε χρόνια παρουσίας στη Θήρα, 1842-1997	28
41. ΙΑ/ΕΤΕ, Ιωάννης-Γαβριήλ Εϋνάρδος. Οραματιστής και κύριος συντελεστής της ίδρυσης της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος	29
42. ΙΑ/ΕΤΕ, Κωνσταντίνος Δ. Τριανταφυλλόπουλος. Διοικητής της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 16.11.1944 - 20.1.1945	29
43. ΙΑ/ΕΤΕ, Το νέο κτήριο Διοικήσεων. Από την κατοικία του Γεωργίου Σταύρου στο επιτελικό κέντρο του Ομίλου της Εθνικής Τράπεζας	30
44. ΙΑ/ΕΤΕ, Ιωάννης Α. Βαλαωρίτης, 1855-1914. Διοικητής Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1911-1914	30
45. ΙΑ/ΕΤΕ, Ο Ηπειρώτης Γεώργιος Σταύρος, 1788-1869. Θεμελιωτής της οικονομικής συγκρότησης του νεοελληνικού κράτους	31

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΑ

46. ΙΑ/ΕΤΕ, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 160 χρόνια λειτουργίας. Ιστορικό χρονολόγιο, 1841-2001	32
47. ΙΑ/ΕΤΕ, Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1841-2006. Ιστορικό χρονολόγιο	33

ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

48. Κ. Π. Κωστής, Ιστορία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, 1914-1940	34
49. Γ. Β. Δερτιλής, Ιστορία του ελληνικού κράτους, 1830-1920, 2 τόμ.	34
50. Γ. Νοταράς, Το ελληνικό χαρτονόμισμα. Μια διαδρομή, 1822-2002	35
51. Γ. Παγουλάτος, Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, 1940-2000	35

ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

52. Α.-Α. Κύρτσος, <i>Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος. Τεχνολογική και οργανωτική πρωτοπορία, 1950-2000</i>	36
53. Α. Α. Βουσβούνης, <i>ΕΤΕΒΑ. Εθνική Τράπεζα Επενδύσεων Βιομηχανικής Αναπτύξεως ΑΕ, 1963-2002</i>	36
54. Ν. Μαρωνίτη, <i>Αλέξανδρος Θρ. Ζαΐμης. Όψεις ενός πολυσχιδούς βίου, 1855-1936</i>	37
55. Λ. Λούβη, <i>Η ελληνική οικονομία του 19ου αιώνα με τη γραφίδα των γελοιογράφων</i>	38

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

56. Μ. Λεμπέση - Έ. Μπαζίνη, <i>Ανακαλύπτοντας την ιστορία μέσα από τις πηγές... με αφορμή ένα μνημείο και ένα χαρτονόμισμα</i>	39
57. Τζ. Αλμπάνη - Έ. Ζαββού - Α. Θέμος - Η. Κολοβός - Μ. Λαγογιάννη - Μ. Λεμπέση - Α. Μάλλιαρης - Έ. Μπαζίνη - Γ. Χρυσοβιτσάνος - Στ. Χρυσουλάκη - Ε. Χωρέμη, <i>Αρχεία. Πηγές γνώσης, πηγές μνήμης</i>	40
58. Κ. Μπίτσικας - Μ. Λεμπέση, <i>Χαμένος στο Αρχείο</i>	41

Η είσοδος της έκθεσης «Η ιστορία της Εθνικής Τράπεζας μέσα από τα αρχεία και τις συλλογές της»

